

การบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการ
กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72
Debt management using the Sufficiency Economy Philosophy of
military officials in 721st Artillery Regiment within the 72nd Artillery Brigade

ภัตตรากวิน เพราะทะ,* วาสิตา เกิดผล ประสพศักดิ์,** และมยุรี รัตนเสริมพงศ์***
Phattarakawin Phraotha, Wasita Kerdphol Prasopsak, and Mayuri Rattanasermpong

Received: March 10, 2024 Revised: April 5, 2024 Accepted: May 25, 2024

บทคัดย่อ

การจัดการหนี้สินโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการหนี้สินของข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหาร และศึกษาระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการทหารในกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 จำนวน 159 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 25 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาลำดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านความมีเหตุผล ด้านความรู้ และด้านมีคุณธรรม ซึ่งแนวทางในการแก้ไขจัดการหนี้สินของข้าราชการในกองพันทหารปืนใหญ่ มี 5 ประการ ได้แก่ หยุดก่อหนี้ สรุปรายการหนี้ทั้งหมด จัดทำรายละเอียดต่าง ๆ หาเงินก่อนมาปิดชำระ โดยเงินที่นำมาชำระต้องมีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าก่อนที่ต่อการปิดชำระ ไร้แผนชำระหนี้ชำระเป็นก้อนเดียว และวางแผนชำระคืนเงินคงเหลือ พิจารณาจัดลำดับการผ่อนชำระหนี้ คำนวณเวลาใช้หนี้ทั้งหมด การจัดการหนี้ชำระหนี้ หากหนี้มีหลายรายการให้พิจารณาเลือกยอดที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงก่อน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการหนี้สิน, ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, หนี้สิน

* นิสิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Abstract

Debt management using the principles of the Sufficiency Economy Philosophy (SEP) involves applying SEP as a guideline for managing the debts of military personnel in the 721st Artillery Battalion of the 72nd Artillery Regiment. This study aims to examine the level of understanding of the Sufficiency Economy Philosophy among military officers and to assess their debt management practices based on SEP. The research population consisted of 159 military officers from the 721st Artillery Battalion, 72nd Artillery Regiment. The research tool used was a 25-item questionnaire. The data analysis included percentage values, means, and standard deviations.

The results revealed that the military officers of the 721st Artillery Battalion had a high level of understanding of the key concepts of the Sufficiency Economy Philosophy. Additionally, their debt management practices based on SEP were also found to be at a high level. The mean scores, ranked from highest to lowest, were as follows: the dimension of moderation, the dimension of self-resilience, the dimension of rationality, the dimension of knowledge, and the dimension of ethics. The study identified five main strategies for debt management among military officers in the 721st Artillery Battalion: ceasing to incur further debt, summarizing all debt items, preparing detailed plans for debt repayment, obtaining funds with a lower interest rate than the debts being repaid, and refinancing by consolidating debts into a single repayment plan. The debt repayment plan should include prioritizing debts with higher interest rates and calculating the total repayment period, particularly when there are multiple debts involved.

Keywords: Debt Management, Sufficiency Economy Philosophy, Debts

บทนำ

ในสถานการณ์ปัจจุบันการบริหารเงินให้เพียงพอต่อความจำเป็นต่าง ๆ ทำได้ค่อนข้างยาก ซึ่งในประเทศมีความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ก่อให้เกิดการพัฒนาไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองทันสมัยในหลายด้าน เช่น สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องภายใต้กรอบของระบบทุนนิยมส่งผลให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการสัมผัสกับวัฒนธรรมสังคมไทยมีวัฒนธรรมหรือคุณค่าในการบริโภคอย่างเสรี การบริโภคฟุ่มเฟือยทำให้ค่าครองชีพรายวันก็เพิ่มขึ้น เมื่อมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จึงทำให้ต้องดิ้นรนเอาตัวรอดแสวงหาเงินและสิ่งของเพื่อใช้ในชีวิตและสนองความต้องการของตนเองและครอบครัว เมื่อมีความต้องการมากขึ้นแต่มีเงินไม่เพียงพอที่จะซื้อสิ่งที่ต้องการจะต้องตกเป็นหนี้ด้วยการกู้ยืมเงินที่จะต้องชำระในอนาคตและใช้ในปัจจุบัน (ปัญญะณัช เรือนสอน, และ เทิดศักดิ์ ชมไธยะสุวรรณ, 2561, หน้า 2) วิธีการกู้ยืมเงิน การกู้ยืมเป็นการทำสัญญาที่มีคู่กรณีสองฝ่ายระหว่างผู้ให้ยืมและผู้ยืม โดยสัญญาดังกล่าวจะมีรายละเอียดระบุว่า ผู้ให้ยืมส่งมอบหรือโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินให้แก่ผู้ยืมเพื่อใช้สอยทรัพย์สินนั้นและผู้ยืมตกลงว่าจะส่งคืนทรัพย์สินนั้นเมื่อได้ใช้สอยเสร็จแล้ว การก่อหนี้ในปริมาณมากจนไม่สามารถหาเงินมาจ่ายคืนได้ ก็จะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในอนาคตได้เช่นกัน นอกจากนี้การที่ต้องชำระหนี้คืนถือเป็นภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในอนาคต ถ้าหากเกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิดขึ้น (รชต ตั้งนราวิชกิจ, และพิรญาณ์ รมภาพ, 2565, ย่อหน้า 1) ปัญหาหนี้สินที่เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ถึงแม้จะเป็นปัญหาระดับครัวเรือน แต่ในที่สุดก็จะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน หากครัวเรือนสะสมหนี้เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับที่สูงแล้วความสามารถในการใช้จ่ายสอยของครัวเรือนก็จะลดลง ส่งผลให้มาตรฐานการครองชีพต่ำลงเกิดปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงิน ผลที่ตามมาคือความเครียด ปัญหาครอบครัว เกิดอาชญากรรมการฆ่าตัวตาย เป็นต้น แนวทางในการแก้ไขปัญหานี้สินของครัวเรือนให้ตรงจุดนั้นควรให้ความสำคัญกับกลุ่มครัวเรือนที่มีปัญหา จากปัญหานี้สินครัวเรือนที่เกิดขึ้นรัฐบาลทุกรัฐบาลที่ผ่านมาได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหานี้สินมาโดยตลอด ในแต่ละรัฐบาลจึงได้ออกนโยบายต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนของประชาชน เช่น นโยบายแก้ปัญหานี้สินในระบบ นโยบายการผ่อนชำระหนี้ ตลอดจนนโยบายเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำ นโยบายเพิ่มอัตราเงินเดือน และค่าครองชีพแก่ข้าราชการ รัฐบาลจึงชี้แนะให้ครอบครัวปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินและการบริหารจัดการหนี้สิน โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต (ธัญชนก ปะวะละ, นราวิชญ์ ศรีเปารยะ, สุพจน์ เกตุดาว, และจันทร์ทิพย์ภาส ธนประดิษฐ์กุล, 2566, หน้า 779)

ปัจจัยการเป็นหนี้ของข้าราชการทหาร ซึ่งอาจเกิดจากภูมิหลังที่แตกต่างกัน ทั้งสถานภาพทางครอบครัว ความรับผิดชอบที่แตกต่างกัน รวมถึงภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ค่าครองชีพเพิ่มขึ้น สินค้าอุปโภคบริโภคและการบริโภคมีราคาแพงกว่าเมื่อเทียบกับเงินเดือนที่ได้รับ ตลอดจนสภาพสังคมที่มีแรงกระตุ้นอยู่รอบตัว เช่น หนี้ที่เกิดจากการกู้ยืมเงินส่วนใหญ่จะใช้เพื่อการบริโภคในชีวิตประจำวันและการชำระหนี้ โดยจะใช้รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นหลักประกัน แหล่งกู้ยืม ส่วนใหญ่มาจากเพื่อนร่วมงาน (พัชรพรรณ ลังการสิทธิ์, 2560, หน้า 5 - 6) จึงเป็นสาเหตุนำไปสู่การก่อให้เกิดปัญหานี้สินของข้าราชการทหาร ปัจจุบันข้าราชการทหารกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 จำนวน 159 คน มีหนี้สินเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีเฉพาะเงินเดือนประจำเท่านั้นไม่ได้มีรายได้จากแหล่งอื่น สาเหตุที่ทำให้ข้าราชการ มีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย เกิดจากปัจจัยความต้องการหลายอย่างในการสนองความต้องการของตนเอง หรือที่เรียกว่า “ใช้เงินเกินตัว” จึงเกิดการกู้หนี้ยืมสิน การกู้ยืมเชื่อ

ส่วนใหญ่เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน และนำไปชำระหนี้ เช่น บัตรเครดิต บัตรกดเงินสด ฯลฯ และส่วนใหญ่ค้าประกันให้เพื่อนร่วมงาน ข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สินของข้าราชการ การกู้จะขึ้นอยู่กับฐานเงินเดือนและอายุของการรับราชการ การกู้ของกำลังพลที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กองพลทหารปืนใหญ่จะกู้ได้ก็ต่อเมื่อเป็นสมาชิกมาแล้วไม่ต่ำกว่า 2 ปี หรือตามนโยบายของผู้บังคับบัญชา ซึ่งจะกู้ได้ 20 - 50 เท่าของเงินเดือนเดือน ซึ่งแหล่งกู้ยืมเงินของข้าราชการนั้น ส่วนมากเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์กองพลทหารปืนใหญ่ จำนวน 122 คน แหล่งเงินกู้ของในกองทัพบก จำนวน 30 คน และธนาคารต่าง ๆ จำนวน 7 คน (สหกรณ์ออมทรัพย์กองพลทหารปืนใหญ่, 2560, หน้า 1 - 2)

กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 มีการบริหารจัดการหนี้สินโดยหยุดก่อหนี้ สรุปรายการหนี้ทั้งหมด จัดทำรายละเอียดต่าง ๆ หาเงินก้อนมาปิดชำระ โดยเงินที่นำมาชำระต้องมีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าก่อนที่ต้องการปิดชำระ รีไฟแนนซ์รวมหนี้ชำระเป็นก้อนเดียว และวางแผนชำระคืนเงินคงเหลือ พิจารณาจัดลำดับการผ่อนชำระหนี้ คำนวณเวลาใช้หนี้ทั้งหมด การจัดการชำระหนี้ หากหนี้มีหลายรายการให้พิจารณาเลือกยอดที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงก่อน (กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72, 2560, หน้า 3) ผู้บังคับบัญชาจึงมีนโยบายให้ข้าราชการนำแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารจัดการหนี้สินนำมาปฏิบัติ เน้นย้ำให้ข้าราชการพัฒนาโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ตลอดจนใช้ความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ซึ่งในการปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ยึดหลัก พออยู่ พอกิน พอใช้ ยึดความประหยัด ลดความฟุ้งเฟ้อในการดำรงชีพ “ความเป็นอยู่ที่ดีต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ ต้องประหยัดไปในทางที่ถูกต้อง” ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้องและสุจริต

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยได้สนใจศึกษาการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 เพื่อให้ทราบถึงระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และทราบถึงแนวทางในการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งคาดว่าผลที่ได้รับจากการวิจัยสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งในการบริหารจัดการหนี้สินของข้าราชการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นไปได้อย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

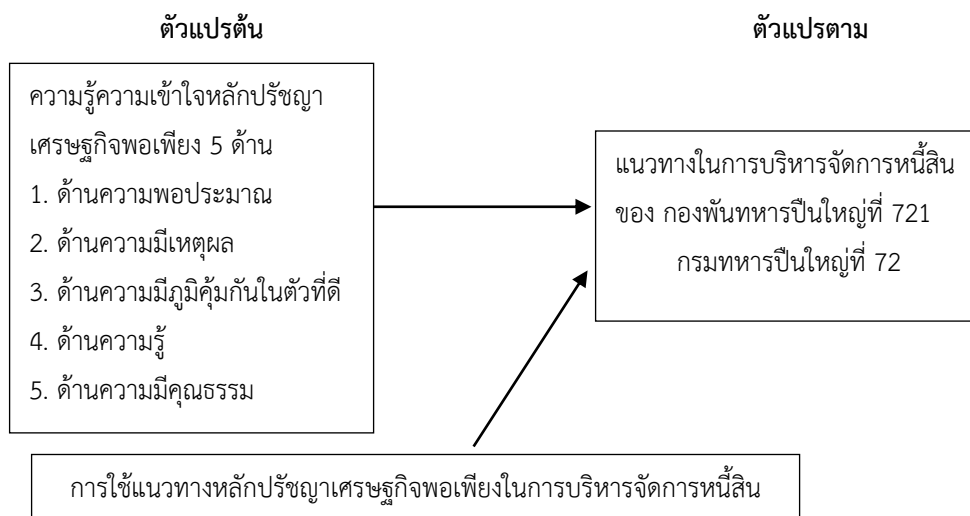
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72

กรอบแนวความคิด

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 โดยใช้แนวคิดการบริหารจัดการหนี้สินของกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 (กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72,

2560) และได้แนะนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2554, หน้า 4 - 5) และสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2558, หน้า 16 - 17) จากนั้นมาทำการสังเคราะห์จนได้กรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้



ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **ประชากร** ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ข้าราชการชั้นประทวนของกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 ตั้งแต่ชั้นยศ สิบตรี - จ่าสิบเอก (พิเศษ) หรือเทียบเท่า จำนวน 159 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา ชั้นยศ ระดับเงินเดือน รายได้เสริม สถานภาพสมรส จำนวนบุตร และรายได้คู่สมรส โดยใช้คำถามเลือกตอบ ซึ่งเป็นแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา, และคณะ อ้างถึงใน รุ่งทิพย์ ถ้าทอง, 2556, หน้า 26) จำนวน 12 ข้อ เป็นการเลือกตอบ ใช่ หรือ ไม่ใช่ โดยให้คะแนน 1 หมายถึง ตอบถูก และให้คะแนน 0 หมายถึง ตอบผิดหรือไม่ตอบ โดยแบ่งระดับความเข้าใจออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนระหว่าง 14 - 20 คะแนน หมายถึง มีความเข้าใจในระดับ มาก

คะแนนระหว่าง 7 - 13 คะแนน หมายถึง มีความเข้าใจในระดับ ปานกลาง

คะแนนระหว่าง 0 - 6 คะแนน หมายถึง มีความเข้าใจในระดับ น้อย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการในกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 เพื่อวัดระดับการบริหารจัดการหนี้สินทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านความรู้ และด้านความมีคุณธรรม โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert มี 5 ระดับ

2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาจากเอกสารแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถามกำหนดขอบเขตของคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ นำแบบสอบถามฉบับร่างที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ ซึ่งได้ค่า IOC 0.67 ถึง 1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์นี้ ไปทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

2.2.2 การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับข้าราชการในกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 จำนวน 30 คน แล้วนำมาทดสอบความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของ Cronbach's Alpha ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.864 ถือได้ว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไปได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากหมู่ธุรการและกำลังพลเก็บรวบรวมข้อมูลจากกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 จำนวน 159 ชุด โดยการแจกแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และอภิปรายต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 การวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามแบบของ Likert มี 5 ระดับ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามข้าราชการที่มีความรู้ความเข้าใจแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 137 คน

ตาราง 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ถูก ผิด รายข้อ

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	คนตอบ	คนตอบ
	ใช่/ จำนวน	ไม่ใช่/ จำนวน
1. ความพอเพียงในการดำรงชีวิตเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่ทำให้คนไทยสามารถพึ่งตนเองและดำเนินชีวิตไปได้อย่างมีชีวิตของตนเอง	137	22
2. ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร	157	2
3. การทำบัญชีครัวเรือน ทำให้เห็นถึงสถานการณ์ใช้จ่ายที่ชัดเจน ทำให้ลด ละ เลิกค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นบางส่วนได้	159	-
4. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่ยึดหลักทางสายกลาง	159	-
5. ความพอประมาณ ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น	159	-
6. ความมีเหตุผล การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ	159	-
7. ภูมิคุ้มกัน การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น	157	2
8. เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้แนะทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง เป็นแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน	159	-
9. การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับ ต้องสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมีพอกินพอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เบื้องต้นก่อน	141	18
10. หลักเศรษฐกิจพอเพียงและการออมเงิน ซึ่งจะทำให้คุณได้เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพย์สินที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ	159	-
11. หลักการออม และการปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการยึดหลักประหยัดและตัดทอนค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในทุกด้าน	157	2
12. การสร้างวินัยการออม ควรเริ่มต้นที่ตัวเองจะต้องไม่ฟุ่มเฟือย สิ่งไหนที่ไม่จำเป็นต่อชีวิตประจำวันก็ควรลดไปบ้างจะได้มีเงินเหลือเก็บ ต้องมีความประหยัด รู้จักคิด รู้จักใช้จ่ายอย่างมีสติ	159	-

จากตาราง 1 พบว่า การศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการ เป็นการเลือกตอบ ใช่ หรือ ไม่ใช่ ข้าราชการที่ตอบใช่ จำนวน 159 คน มี 7 ข้อ คือ 1. การทำบัญชีครัวเรือน ทำให้เห็นถึงสถานการณ์ใช้จ่ายที่ชัดเจน ทำให้ลด ละ เลิก ค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นบางส่วนได้ 2. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่ยึดหลักทางสายกลาง 3. ความพอประมาณ ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น 4. ความมีเหตุผล การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ 5. เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้แนะทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ให้ดำเนินไปในทางสายกลางเป็นแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน 6. หลักเศรษฐกิจพอเพียงและการออมเงิน ซึ่งจะทำให้เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพย์สินที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 7. การสร้างวินัยรักการออม ควรเริ่มต้นที่ตัวเองจะต้องไม่ฟุ้งเฟ้อเสีย สิ่งไหนที่ไม่จำเป็นต่อชีวิตประจำวันก็ควรลดไปบ้างจะได้มีเงินเหลือเก็บ ต้องมีความประหยัด รู้จักคิดรู้จักใช้จ่ายอย่างมีสติ

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความรู้เข้าใจแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	จำนวนคน	ร้อยละ
มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก (คะแนนระหว่าง 14 - 20 คะแนน)	137	86.20
มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง (คะแนนระหว่าง 7 - 13 คะแนน)	22	13.80
มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย (คะแนนระหว่าง 0 - 6 คะแนน)	0	0
รวม	159	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ความรู้ความเข้าใจแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการ กองพันทหารปืนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 86.20 มีความรู้ความเข้าใจแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ใน ระดับปานกลาง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80 และไม่มีผู้มีความรู้ความเข้าใจแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อย

2. ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรวมทั้ง 5 ด้าน

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้ง 5 ด้าน

ระดับในการบริหารจัดการหนี้สิน โดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับการบริหารจัดการหนี้สิน		การแปลผล
	μ	σ	
1. ด้านความพอประมาณ	4.19	0.46	มาก
2. ด้านความมีเหตุผล	4.01	0.56	มาก
3. ด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	4.03	0.74	มาก
4. ด้านความรู้	3.98	0.72	มาก
5. ด้านความมีคุณธรรม	3.94	0.78	มาก
สรุปภาพรวม	4.03	0.78	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.78$) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความพอประมาณ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.46$) รองลงมา คือ ด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.74$) ด้านความมีเหตุผล อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.01$, $\sigma = 0.56$) ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.98$, $\sigma = 0.72$) และด้านความมีคุณธรรม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.94$, $\sigma = 0.72$)

ตาราง 4 ระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ

ด้านความพอประมาณ	ระดับแนวทางการบริหารจัดการหนี้สิน		การแปลผล
	μ	σ	
1. ระดับรายได้ที่ท่านได้รับพอเพียงต่อการชำระหนี้สิน	4.18	0.98	มาก
2. รู้จักกิน รู้จักใช้ รวมทั้งใช้จ่ายเงินอย่างไม่ฟุ่มเฟือย จนเกินไป	4.34	0.76	มาก
3. ใช้จ่ายเงินด้วยปัญญาพอเหมาะสมแก่ฐานะรายได้และเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่หลงใหลไปตามสื่อโฆษณาชวนเชื่อหรือตามแฟชั่นจนเกินฐานะของตน	4.05	0.76	มาก
รวม	4.19	0.46	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณของข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.19$,

$\sigma = 0.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรียงลำดับค่าเฉลี่ย คือ รู้จักกิน รู้จักใช้ รวมทั้งใช้จ่ายเงินอย่างไม่ฟุ่มเฟือย จนเกินไป รองลงมา ระดับรายได้ที่ได้รับพอเพียงต่อการชำระหนี้สิน และข้อที่มีคะแนนต่ำสุด การใช้จ่ายเงินด้วยปัญญา พอเหมาะสมแก่ฐานะรายได้ และเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่หลงใหลไปตามสื่อโฆษณาชวนเชื่อ หรือตามแฟชั่นจนเกินฐานะของตน

ตาราง 5 ระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผล

ด้านความมีเหตุผล	ระดับแนวทางการบริหารจัดการหนี้		การแปลผล
	μ	σ	
1. ในการตัดสินใจซื้อสินค้าของท่านจะต้องเป็นไปอย่างมี เหตุผล และคำนึงถึงความจำเป็นเป็นลำดับแรก	3.98	0.75	มาก
2. มีการวางแผนเรื่องรายรับรายจ่ายของครอบครัว มีการวางแผน การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต	4.11	0.84	มาก
3. พิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างมีเหตุผล และรอบครอบ ก่อนตัดสินใจใช้จ่ายทุกครั้ง	3.93	0.90	มาก
รวม	4.01	0.56	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความ มีเหตุผล ของข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.01$, $\sigma = 0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรียงลำดับค่าเฉลี่ย คือ มีวางแผนเรื่องรายรับรายจ่ายของครอบครัว มีการวางแผนการปฏิบัติในการดำเนินชีวิต รองลงมา การตัดสินใจซื้อสินค้าจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล และ คำนึงถึงความจำเป็นเป็นลำดับแรก และข้อที่มีคะแนนต่ำสุด พิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างมีเหตุผล และ รอบครอบก่อนตัดสินใจใช้จ่ายทุกครั้ง

ตาราง 6 ระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

ด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	ระดับแนวทางการบริหารจัดการหนี้		การแปลผล
	μ	σ	
1. มีการจัดสรรปันส่วนรายได้ เช่น เงินฝากออมทรัพย์ สามารถเบิก ถอนมาใช้ได้ภายในระยะเวลาสั้น ๆ	3.98	0.86	มาก
2. ไม่สร้างภาระหนี้สินมากจนเกินรายรับ ซึ่งทำให้ท่านสามารถจะ ชำระหนี้หนี้สินได้ ไม่นำเงินไปลงทุนในรายการที่เสี่ยงต่อการขาดทุน	4.11	0.82	มาก

ด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	ระดับแนวทางการบริหารจัดการหนี้		การแปลผล
	μ	σ	
3. มีการวางแผนทำประกันชีวิตกับค่าใช้จ่ายของครอบครัว หรือทำประกันสุขภาพ ประกันอุบัติเหตุเพิ่มเติมจากสวัสดิการ คำรักษาพยาบาลที่เราได้อยู่ เพื่อให้มีความคุ้มครองเพียงพอ หากเกิดเจ็บป่วย หรือเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันขึ้น	4.00	0.88	มาก
รวม	4.03	0.78	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีของข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรียงลำดับค่าเฉลี่ย คือ การไม่สร้างภาระหนี้สินมากจนเกินรายรับ ซึ่งทำให้สามารถจะชำระหนี้สินได้ ไม่นำเงินไปลงทุนในรายการที่เสี่ยงต่อการขาดทุน รองลงมา มีการวางแผนทำประกันชีวิตให้มีทุนประกันเพียงพอ กับค่าใช้จ่ายของครอบครัว หรือทำประกันสุขภาพ ประกันอุบัติเหตุเพิ่มเติมจากสวัสดิการคำรักษาพยาบาลที่เราได้อยู่ เพื่อให้มีความคุ้มครองเพียงพอหากเกิดเจ็บป่วย หรือเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันขึ้น และข้อที่มีคะแนนต่ำสุด มีการจัดสรรปันส่วนรายได้ เช่น เงินฝากออมทรัพย์ สามารถเบิกถอนมาใช้ได้ภายในระยะเวลาสั้น ๆ

ตาราง 7 ระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความรู้

ด้านความรู้	ระดับแนวทางการบริหารจัดการหนี้		การแปลผล
	μ	σ	
1. มีความรู้ในเรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างน้อยเพียงใด	4.05	0.81	มาก
2. ได้นำความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนจัดการหนี้สินของท่านให้ลดลง	3.92	0.83	มาก
3. มีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมสร้างความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาตนเอง	3.99	0.80	มาก
รวม	3.98	0.72	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความรู้ของข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.98$, $\sigma = 0.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรียงลำดับค่าเฉลี่ย คือ มีความรู้ในเรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือน รองลงมา มีการศึกษา

หาความรู้เพิ่มเติมสร้างความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ต่อเนื่องเพื่อพัฒนาตนเอง และข้อที่มีคะแนนต่ำสุด ได้นำความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนจัดการหนี้สินของท่านให้ลดลง

ตาราง 8 ระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีคุณธรรม

ด้านความมีคุณธรรม	ระดับแนวทางการ บริหารจัดการหนี้		การแปลผล
	μ	σ	
1. ได้นำหลักศาสนามาใช้ในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับใด เช่น ประพฤติดี ละเว้นชั่ว ยึดมั่นในศีลห้า มีสัจจะ และความซื่อสัตย์ ในการชำระหนี้สิน	4.01	0.79	มาก
2. รู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้รู้จักอดทนต่อสิ่งชั่วร้าย อันจะ นำมาซึ่งการเกิดหนี้สิน	3.88	0.85	มาก
3. มีความเพียร มีวิริยะอุตสาหะ และใช้สติปัญญาในการดำเนิน ชีวิตอย่างต่อเนื่อง มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่โลภ และไม่คิดเอา ทรัพย์สิน ของผู้อื่นมาเป็นของตนเองโดยผิดคุณธรรม	3.95	0.93	มาก
รวม	3.94	0.78	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีคุณธรรมของข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.94$, $\sigma = 0.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรียงลำดับค่าเฉลี่ย คือ ได้นำหลักศาสนาใช้ในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับใด เช่น ประพฤติดี ละเว้นชั่ว ยึดมั่นในศีลห้า มีสัจจะ และความซื่อสัตย์ในการชำระหนี้สิน รองลงมา มีความเพียร มีวิริยะอุตสาหะ และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตอย่างต่อเนื่อง มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่โลภ และไม่คิดเอาทรัพย์สินของผู้อื่นมาเป็นของตนเองโดยผิดคุณธรรม และข้อที่มีคะแนนต่ำสุด รู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้รู้จักอดทนต่อสิ่งชั่วร้าย อันจะนำมาซึ่งการเกิดหนี้สิน

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ความรู้ ความเข้าใจแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ข้าราชการส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ มีการทำบัญชีครัวเรือน ทำให้เห็นถึงสถานการณ์ใช้จ่ายที่ชัดเจน ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นบางส่วน มีการสร้างวินัยรักการออม ควรเริ่มต้นที่ตัวเองจะต้องไม่ฟุ่มเฟือยในชีวิตประจำวันก็ควรลดไปบ้างจะได้มีเงินเหลือเก็บ มีความประหยัด รู้จักใช้จ่ายอย่างมีสติ มีความ

พอประมาณความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป ความมีเหตุผลการตัดสินใจระดับความพอเพียงจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล และนำเสนอเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตน ซึ่งสอดคล้องกับงานการวิจัยของ กฤษ ปัทม (2561) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางในการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการกองบัญชาการกองทัพไทย พบว่า ข้าราชการมีความรู้ความเข้าใจเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงข้าราชการส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นอย่างดี ได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการแต่ละครอบครัวให้มีการบริหารจัดการอย่างพอดี ประหยัดไม่ฟุ่มเฟือย สมาชิกในครอบครัวแต่ละคนต้องรู้จักตนเอง เช่น ข้อมูลรายรับ - รายจ่าย ในครอบครัวของตนเอง สามารถรักษาระดับการใช้จ่ายของตนไม่ให้เกินหนี้ การพัฒนาตนเองให้สามารถ "อยู่ได้อย่างพอเพียง" ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักทางสายกลางให้อยู่ได้อย่างสมดุลจะทำให้มีความสุขที่แท้จริง

2. ระดับการบริหารจัดการหนี้สินของข้าราชการโดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิดา ธรรมวงศ์, นลินี ทองประเสริฐ, และอัยรดา พรเจริญ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเป็นหนี้ภาคครัวเรือนกับการใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบริหารจัดการหนี้สินของประชาชนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบระดับมั่งมีศรีสุข จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ประชาชนในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ระดับมั่งมีศรีสุข มีพฤติกรรมการเป็นหนี้โดยมีภาระหนี้สิน อยู่ในระดับมาก สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

2.1 ด้านความพอประมาณ จากการศึกษาพบว่า ข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือข้าราชการส่วนใหญ่รู้จักกิน รู้จักใช้ รวมทั้งใช้จ่ายเงินอย่างไม่ฟุ่มเฟือยจนเกินไป ระดับรายได้ที่ท่านได้รับพอเพียงต่อการชำระหนี้สิน และใช้จ่ายเงินตามความเหมาะสมแก่ฐานะและรายได้ของครอบครัวและเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่หลงใหลไปตามสื่อโฆษณาชวนเชื่อหรือตามแฟชั่นจนเกินฐานะของตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษ ปัทม (2561) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางในการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการกองบัญชาการกองทัพไทย ด้านหลักความพอประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ข้าราชการรู้จักกิน รู้จักใช้ รวมทั้งใช้จ่ายเงินอย่างไม่ฟุ่มเฟือยจนเกินไป รู้จักใช้จ่ายเงินด้วยปัญญาพอเหมาะสมแก่ฐานะรายได้ และเศรษฐกิจของครอบครัว รายได้ที่ได้รับพอเพียงต่อการชำระหนี้สิน และคิดว่าการกู้เงินจากกิจการสวัสดิการ หรือสถาบันการเงินต่าง ๆ หลาย ๆ แห่งเพื่อนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวันนั้น มีความจำเป็นสำหรับท่านและครอบครัว

2.2 ด้านความมีเหตุผล จากการศึกษาพบว่า ข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ท่านมีการวางแผนเรื่องรายรับรายจ่ายของครอบครัวมีการวางแผนการปฏิบัติในการดำเนินชีวิตเป็นลำดับแรก ท่านมีการตัดสินใจซื้อสินค้าจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล และคำนึงถึงความจำเป็นเป็นลำดับแรก และพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างมีเหตุผลและรอบคอบก่อนตัดสินใจใช้จ่ายทุกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับการงานวิจัยของ สิริ ชัยลิมปมนตรี (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันและการทำงานของบริษัทแห่งหนึ่ง ด้านความมีเหตุผล พบว่า มีการใช้จ่ายเงินอย่างมีเหตุผลและคุ้มค่า มีการวางแผนการดำเนินชีวิตอย่างเป็นขั้นตอน ใช้เหตุผลในการพิจารณาและแก้ไขปัญหาด้วยความรอบคอบ คิดและทบทวนอย่างรอบคอบก่อนลงมือกระทำต่าง ๆ เสมอ ใจกว้าง หนักแน่น รับฟังเหตุผลผู้อื่น

2.3 ด้านภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี จากการศึกษาพบว่า ข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ท่านไม่สร้างภาระหนี้สินมากจนเกินรายรับ ซึ่งทำให้สามารถจะชำระหนี้สินได้ มีการวางแผนทำประกันชีวิต หรือทำประกันสุขภาพประกันอุบัติเหตุเพิ่มเติมจากสวัสดิการการรักษายาบาลที่เรามีอยู่ เพื่อให้มีความคุ้มครองเพียงพอหากเกิดเจ็บป่วย หรือเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันขึ้น และมีการจัดสรรปันส่วนรายได้ เช่น เงินฝากออมทรัพย์ สามารถเบิกถอนมาใช้ได้ภายในระยะเวลาสั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภาวิธ พุ่มพันธ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน ในตำบลตุลลาด อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร พบว่า ประชาชนในตำบลตุลลาด อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร ด้านการมีภูมิคุ้มกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยประชาชนหันฝึกสมาธิให้มั่นคง เที่ยงธรรม และต้องมั่นอยู่ในหลักศีลธรรม มีการปรับตัว และฟื้นฟูด้วยความสามารถ ที่มีอยู่อย่างเข้มแข็ง มั่นคงและยั่งยืน มีการวางแผนเตรียมพร้อมไปกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้เวลาว่างในการทำอาชีพเสริมเป็นประจำ พยายามสร้างครอบครัวให้อบอุ่นเสมอ การเตรียมตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

2.4 ด้านความรู้ จากการศึกษาพบว่า ข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวว่า มีความรู้ในเรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือนมากหรือน้อยเพียงใด มีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมสร้างความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาตนเอง และได้นำความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนจัดการหนี้สินให้ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภาวิธ พุ่มพันธ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน ในตำบลตุลลาด อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในตำบลตุลลาด อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร ด้านหลักความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แสวงหาความรู้อยู่เสมอ การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาศึกษาพัฒนาต่อยอดให้เกิดเป็นองค์ความรู้ และประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน พยายามเพิ่มพูนความรู้ โดยการติดตามข่าวสารทำให้ท่านรู้เท่าทันสถานการณ์ในปัจจุบัน

2.5 ด้านคุณธรรม จากการศึกษาพบว่า ข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวว่า ได้นำหลักศาสนาใช้ในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับใด เช่น ประพฤติดี ละเว้นชั่ว ยึดมั่นในศีลห้า มีสัจจะ และความซื่อสัตย์ในการชำระหนี้สิน มีความเพียร มีวิริยะอุตสาหะ และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตอย่างต่อเนื่อง มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่โลภ และไม่คิดเอาทรัพย์สินของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิตพลพิชัย ดุลยชาติ, และมนต์หนา คงแก้ว (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของหัวหน้าครัวเรือนเพื่อยกระดับสู่การเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ กรณีศึกษา ตำบลเกาะยอ อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า การปฏิบัติตามหลักเงื่อนไขคุณธรรม โดยยึดหลักความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและต่อผู้อื่นอยู่เสมอ มีความอดทน ขยันประกอบอาชีพและมีความเพียรในการดำรงชีวิต เข้าใจถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเองที่ต้องรับผิดชอบต่อครอบครัวและสังคม

แนวทางการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 มี 5 ประการ ได้แก่ 1. หยุดก่อหนี้ 2. สรุปรายการหนี้ทั้งหมด จัดทำรายละเอียดต่าง ๆ 3. หาเงินก้อนมาปิดชำระ โดยเงินที่นำมาชำระต้องมีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าก่อนที่ต้องการปิดชำระ 4. รีไฟแนนซ์รวมหนี้ชำระเป็นก้อนเดียว และ 5. วางแผนชำระคืนเงินคงเหลือ พิจารณาจัดลำดับการผ่อนชำระหนี้ คำนวณเวลาใช้หนี้ทั้งหมด

วางแผนการชำระหนี้ หากหนี้มีหลายรายการให้พิจารณาเลือกยอดที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงก่อน ซึ่งพบว่า ด้านความพอประมาณมีระดับการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก โดยข้าราชการได้นำกฎแห่งการบริหารจัดการหนี้สินมาใช้ มีความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป รู้จักกิน รู้จักใช้ รวมทั้งใช้จ่ายเงินอย่างไม่ฟุ่มเฟือยจนเกินไป มีการบริหารเงินอย่างมีระบบและเป็นระเบียบ วางแผนการใช้จ่ายเงินได้รับเพียงพอต่อการชำระหนี้สิน และใช้จ่ายเงินตามความเหมาะสมแก่ฐานะรายได้และเศรษฐกิจของครอบครัว ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ กฤษ ปัทอง (2561) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางในการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการกองบัญชาการกองทัพไทย พบว่า ข้าราชการนำรูปแบบการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการดำเนินชีวิตได้ ดังนั้น ด้านความพอประมาณ เริ่มต้นจากการประหยัด พร้อมทั้งลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นลงฝึกฝนตนเองให้รู้จักกิน รู้จักใช้ และควรใช้จ่ายอย่างพอประมาณไม่เกินตัว กรณีรายจ่ายมาก ตั้งเป้าหมายเพิ่มรายรับ ลดรายจ่าย ก่อนหนี้เมื่อจำเป็น กรณีมีหนี้สินมากควรปรับพฤติกรรมหยุดก่อหนี้เพิ่มและหาที่ปรึกษาทางการเงินหรือหน่วยงานต้นสังกัดต้องเข้ามาช่วยเหลือวางระบบการบริหารจัดการด้านการเงินให้ใหม่ ให้สามารถมีเงินใช้ในครอบครัวทุกเดือนและมีเงินชดเชยหนี้สิน ช่วยเจรจาในการประណหนี้ให้ลดน้อยลง และเมื่อปลดหนี้ได้แล้ว ควรปรับเปลี่ยนทัศนคติและวิถีการใช้จ่ายหมั่นตรวจสอบสุขภาพทางการเงินด้วยการทำบัญชีครัวเรือนเพื่อคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน และพึ่งพาตนเองได้ในที่สุด

สังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่

การบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดปรัชญาของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่ชี้ถึงแนวทางในการดำรงชีวิตของประชาชนทุกระดับ เพื่อให้ทุกคนใช้ชีวิตอยู่ในทางสายกลางและความพอเพียงเป็นสิ่งที่สามารถช่วยไม่ไห้กลับไปมีหนี้สินได้ ไม่ใช่เพียงนำไปปรับใช้ในเรื่องหนี้กับเรื่องการเงินเท่านั้น แต่ยังสามารถนำหลักการนี้ไปใช้กับเรื่องอื่น ๆ ในชีวิตประจำวันได้อีกด้วย



ภาพ 2 องค์ความรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการตรวจสอบ และติดตามภาระหนี้สินของนายทหารประทวนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อที่จะทราบปัญหาและสามารถหาแนวทางช่วยเหลือหนี้สินให้ข้าราชการ และรายงานผลการใช้จ่ายเงินที่กู้ยืมจากสหกรณ์ หรือจากหน่วยงานอื่นให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

2. ควรมีการจัดอบรม โดยมีผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน และการบริหารจัดการหนี้สิน การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง การจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อให้สามารถวางแผนการใช้จ่ายเงิน และการบริหารจัดการหนี้สินของตนเองได้

3. ควรมีการส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมให้แก่ข้าราชการ และครอบครัวเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับข้าราชการ และยังเป็นอาชีพสำรองให้กับข้าราชการเมื่อถึงเวลาเกษียณราชการในอนาคต

4. ควรจัดตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบหนี้สิน รวมทั้งคณะกรรมการเพื่อการศึกษาถึงภาวะหนี้สินของนายทหารชั้นประทวนโดยละเอียด เพื่อให้ได้แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของนายทหารชั้นประทวนที่แท้จริง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อภาวะหนี้สินของข้าราชการในกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72 โดยใช้การศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก สะท้อนถึงสาเหตุหรือปัจจัยที่ก่อให้เกิดภาวะหนี้สิน

2. การศึกษาการสร้างวินัยทางการเงินที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการหนี้สินของข้าราชการกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎ ปัทมทอง. (2561). แนวทางในการบริหารจัดการหนี้สินโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการ
กองบัญชาการกองทัพไทย. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72. (2560). การบริหารจัดการหนี้สินข้าราชการกองพันทหาร
ปืนใหญ่ที่ 721 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 72. ลพบุรี: ผู้แต่ง.
- ฉันทยชนก ปะวะละ, นรวิชัย ศรีเปารยะ, สุพจน์ เกตุดาว, และจันทร์ทัทปาส ธนประดิษฐ์กุล. (2566, พฤษภาคม
– มิถุนายน). การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนภายใต้ผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด-19
สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ตำบลแก่งเลิงจาน. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3(3), 779 - 798.
- นิตพลพิชัย ดุลยวาทิต, และมนต์หนา คงแก้ว. (2563, กรกฎาคม – ธันวาคม). การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงสู่การปฏิบัติของหัวหน้าครัวเรือน เพื่อยกระดับสู่การเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ
กรณีศึกษาตำบลเกาะยอ อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา. วารสารบริหารธุรกิจ
เทคโนโลยีมหานคร, 17(2), 131 - 154.
- ปิยะณัช เรือนสอน, และเทิดศักดิ์ ชมไต่ะสุวรรณ. (2561). การวิเคราะห์ภาระหนี้สินสหกรณ์ออมทรัพย์
กองบัญชาการกองทัพไทยจำกัด ของนายทหารชั้นประทวน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา.
- ปณิดา ธรรมวงศ์, นลินี ทองประเสริฐ, และอัยรดา พรเจริญ. (2566, พฤศจิกายน – ธันวาคม). ความสัมพันธ์
ระหว่างพฤติกรรมความเป็นหนี้ครัวเรือน กับการใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบริหาร
จัดการหนี้สินของประชาชนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ระดับมั่งมีศรีสุข จังหวัดอุบลราชธานี.
วารสารวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 5(6), 49 - 63.
- พัชรพรรณ ลังการสิทธิ์. (2560). ภาระหนี้สินของข้าราชการทหารชั้นประทวน สังกัดกรมรบพิเศษที่ 5
จังหวัดเชียงใหม่ (Unpublished Independent Study). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภาวิช พุฒพันธ์. (2563). การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน ในตำบลคูลาด
อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รชต ตั้งนารักษ์กิจ, และพิรณณ์ รมณภาพ. (2565). หนี้ครัวเรือน: ปัญหาที่ทุกคนต้องช่วยกันแก้. สืบค้น
มกราคม 25, 2565, จาก <https://today.line.me/th/v2/article/Nv6MRPn>.
- รุ่งทิพย์ ถ้ำทอง. (2556). การใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการหนี้สินของข้าราชการ
ครูประถมศึกษาในอำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สหกรณ์ออมทรัพย์กองพลทหารปืนใหญ่. (2560). การกู้ยืมสหกรณ์ออมทรัพย์. ลพบุรี: ผู้แต่ง.

สิริ ชัยลิมปมนตรี. (2561). การใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันและการทำงานของบริษัทแห่งหนึ่ง.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2558). คู่มือการปฏิบัติงาน
โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2554). สารทักษะการดำเนินชีวิตหลักสูตร
การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ.